

**Правопис слів з
апострофом**

5 клас

а́постро́ф

- ✿ Це наймолодший знак нашого письма.
- ✿ З'явився в українській граматиці для позначення роздільної вимови.
- ✿ Назва знака взята з давньогрецької мови, що означає : кривий, зігнутий, повернутий.

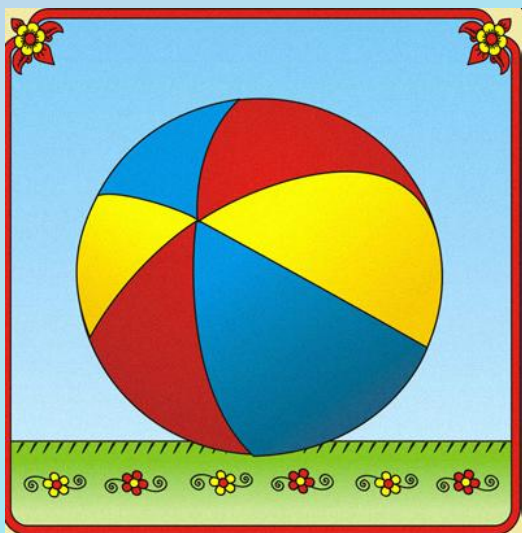
Щоб приголосний був твердим,
Апостроф ставлять поруч з ним.
Цей знак у тих словах стоїть,
Де далі йдуть **я, ю, є, ї**.

веселий знак

П'явка, в'юн, пір'їна, в'ється —
Знак апострофом зоветься.
П'ять цукерок з'їв хом'як —
Дуже симпатичний знак.

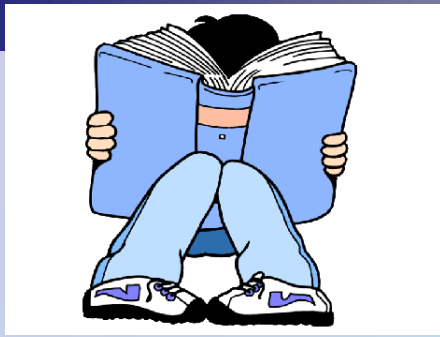
Знайди апостроф

це цікаво

- ✿ Я такий же, як знак розділовий,
І відомий шкільній дітворі.
Та в словах української мови
Я пишусь не внизу, а вгорі.
Спробуй лиш написати ім'я -
Зразу стану потрібен і я.

Апостроф ставимо:

перед я, ю, є, ї:

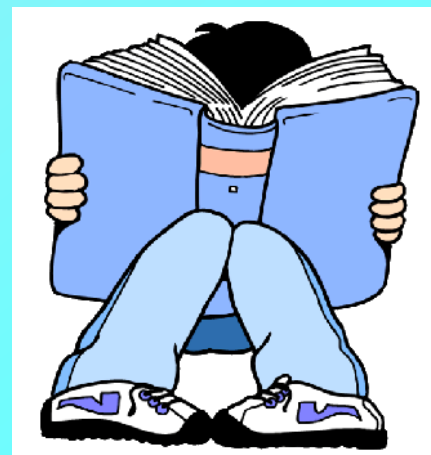
1. Після літер, що позначають губні тверді приголосні звуки б, п, в, м, ф, : *солов'їний, сім'я, м'ята, п'ятниця, зв'язати, б'ється, в'яз, м'язи, ім'я, В'ячеслав, Стеф'юк; верб'я, верф'ю, торф'яний, черв'як.* Якщо приголосний, що стоїть перед губним, належить до префікса, то апостроф теж ставиться: *зв'язок, підв'ялити, обм'яклий, розв'ючувати.* Але: *свято, морквяний, мавпячий, цвах.*
2. Після к у словах Лук'ян і похідних від нього: *Лук'яненко, Лук'янчик, Лук'яненко, Лук'янчук.*
3. У складних словах, перша частина яких закінчується на приголосний: *двох'ярусний, чотирьох'ярусний, дит'ясла.*

4. Після твердого р у кінці складу: *подвір'я, сузір'я, на узгір'ї, з матір'ю, кур'єр, пір'їна*. Якщо р м'який, то апостроф не ставиться: *рясний, Рябко, буря, рюмсати, Рєпін*.

5. Після будь-якого твердого приголосного, яким закінчується префікс або перша частина складних слів: *без'язикий, від'єднати, з'ясувати, над'їдений, над'ярусний, роз'ятрити, дит'ясла, пан'європейський, пів'юрти, пів'ящика, але з власними назвами через дефіс: пів-Європи*.

Апостроф у словах іншомовного походження та похідних від них пишеться перед я, ю, є, ї:

- а) Після приголосних б, п, в, м, ф, г, к, х, ж, ч, ш, р: *б'єф, комп'ютер, п'єдестал, інтерв'ю, прем'єр, торф'яний, к'янті, миш'як, кар'єра; П'ємонт, Рив'єра,; Монтеск'є, Руж'є.*
- Після кінцевого приголосного в префіксах: *ад'юнкт, ад'ютант, ін'єкція, кон'юнктура.*

Апостроф не ставиться:

- Після б, п, в, м, ф, що позначають тверді губні звуки, якщо перед ними стоїть інша, крім р, літера на позначення кореневого приголосного звука:
Святослав, святковий, тьмяний, морквяний, медвяний (але: черв'як, верб'я).
- Після букви р, що позначає м'який приголосний на початку слова чи в середині складу: порятунок, рясний, гарячий, буряк.

Запишіть слова з апострофом або без нього :
*кур...йозний, б...юст, Мар...яна;
моркв...яний, духм...яний, Св...ятослав;
зв...язати, В...ячеслав, черв...як;
Лук...ян, міжгір...я, возз...єднання.*

Прослухайте вірш, запам'ятайте, а потім
запишіть якнайбільше слів з
апострофом.

*У п'ятницю, у надвечір'я,
Як туманцем потягло,
Сонце плавно у міжгір'я
Спочивати попливло.
На подвір'ячку, під в'язом,
Вся зібралася сім'я:
Відпочить, побути разом
Та послухать солов'я.
Вечоріє. На подвір'ї
Вся сім'я рядком сидить...
Перше впливло сузір'я:
Бавить, манить і мигтить.*

«Лінгвістичний аукціон»

Робота в малих групах (по 3 учнів у кожній).

За три хвилини записати якомога більше слів з апострофом.

Дай відповідь на питання і запишіть слова.

- Група близьких родичів, що проживають разом.
- Частина голови.
- Запашна лікарська рослина.
- Що не можна вживати у піст?
- Частина стопи.
- Запашня лікарська рослина.
- Його б'ють, а він не плаче?

Домашнє завдання

